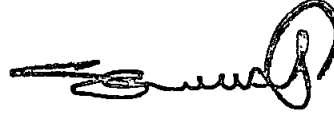

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Okul Güvenliği Ve Çocuk Koruma Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”miz gerekçesiyle birlikte ilâşikte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Adalet , Dijital Mecralar , İçişleri , Plan ve Bütçe , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 19-6-2026	Esas No: 2/3724

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK LIGI
17 Haziran 2026
Numara:

T B M M GENEL C Y R A K
17 Haziran 2026
No: 1878344

GENEL GEREKÇE

Son yıllarda çocuklar ve gençler arasında şiddet olaylarında meydana gelen artış, okul güvenliği, çocuk koruma sistemi, dijital riskler ve toplumsal bağların zayıflaması konularını kamu düzeni bakımından stratejik bir mesele hâline getirmiştir.

Özellikle Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta meydana gelen ve toplum vicdanında derin yaralar açan okul saldırıları ile son dönemde farklı illerde yaşanan eğitim kurumlarındaki şiddet olayları; mevcut sistemin riskleri önceden tespit etmekte yetersiz kaldığını ortaya koymuştur. Dijital platformlar aracılığıyla çocukların şiddeti normalleştiren, nefret ve suç içeriklerini yaygınlaştıran, kendine ve başkalarına zarar vermeyi özendiren yapılara maruz kalması; okul güvenliği kavramının artık yalnızca okul binalarının korunmasıyla sınırlı değerlendirilemeyeceğini ortaya koymaktadır. Akran zorbalığı, dijital zorbalık, sosyal medya üzerinden hedef gösterme ve çocukların suç ağıları tarafından etkilenmesi yeni nesil güvenlik riskleri hâline gelmiştir.

Rehberlik hizmetlerindeki yetersizlikler, aile içi risklerin erken tespit edilememesi, çocukların psikolojik baskı ve sosyal dışlanmaya maruz kalması ile okul çevrelerinde artan suç ve bağımlılık riski okul güvenliğini doğrudan etkileyen unsurlar hâline gelmiştir.

Teklif ile; okul güvenliği standartlarının güçlendirilmesi, akran zorbalığı ve dijital tehditlerle mücadele mekanizmalarının oluşturulması, psikolojik danışmanlık ve sosyal hizmet destek sistemlerinin yaygınlaştırılması, çocukların dijital ortamda korunmasına yönelik platform yükümlülüklerinin artırılması, veri temelli risk analizi ve erken uyarı sistemlerinin kurulması, rehabilitasyon ve yeniden topluma kazandırma programlarının güçlendirilmesi, amaçlanmaktadır.

Teklif; yalnızca olay meydana geldikten sonra müdahale eden klasik güvenlik anlayışı yerine, riski önceden tespit eden, çocuk odaklı, önleyici, rehabilite edici ve kurumlar arası koordinasyonu esas alan bütüncül bir kamu güvenliği modeli oluşturmayı amaçlamaktadır.

Bu yönüyle teklif; eğitim, çocuk koruma, ruh sağlığı, dijital güvenlik ve sosyal destek politikalarını birlikte ele alan yapısal bir reform niteliği taşımaktadır.

Teklif; Anayasa'nın 5, 17, 41, 42 ve 58'inci maddeleri ile Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme hükümleri doğrultusunda hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, kanunun temel amacı belirlenmektedir. Okul güvenliği yalnızca fiziki güvenlik tedbirleriyle sınırlı görülmemiş; çocukların fiziksel, ruhsal ve dijital tehditlere karşı korunması, risklerin erken tespiti, dijital radikalleşmenin önlenmesi, silaha erişimin engellenmesi ve kurumlar arası koordinasyon birlikte düzenlenmiştir. Böylece olay meydana geldikten sonra müdahale eden anlayış yerine, önleyici ve çocuk odaklı bir koruma sistemi kurulması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Maddeyle kanunun kapsamı belirlenmektedir. Resmî ve özel tüm örgün eğitim kurumlarının, öğrencilerin, velilerin, eğitim personelinin, ilgili kamu kurumlarının, dijital platform sağlayıcılarının ve ruhsatlı silah sahiplerinin kapsama alınmasıyla okul güvenliğini etkileyen tüm aktörler bakımından bütüncül bir sorumluluk alanı oluşturulmaktadır.

MADDE 3- Maddeyle kanunun uygulanmasında gözetilecek temel ilkeler düzenlenmektedir. Çocuğun üstün yararı, önleyicilik, ölçülülük, kişisel verilerin korunması, ayrımcılık yasağı, eğitim hakkının korunması ve rehabilitasyon önceliği ilkeleriyle güvenlik tedbirlerinin cezalandırıcı değil, koruyucu ve destekleyici nitelikte uygulanması güvence altına alınmaktadır.

MADDE 4- Maddeyle kanunda kullanılan temel kavramlar tanımlanmaktadır. Özellikle dijital radikalleşme, dijital platform sağlayıcısı, sosyal ağ sağlayıcısı, algoritmik yaygınlaştırma ve dijital tehdit kavramlarının tanımlanmasıyla çocuklara yönelik yeni nesil risklerin hukuki çerçeveye alınması amaçlanmaktadır.

MADDE 5- Maddeyle eğitim kurumlarında bulunması gereken asgari fiziki güvenlik standartları düzenlenmektedir. Kontrollü giriş, görüntü kayıt, acil uyarı, kriz iletişimi ve güvenlik aydınlatması gibi tedbirlerle okul ortamlarında önleyici güvenlik kapasitesinin artırılması hedeflenmektedir. Kişisel verilerin korunmasına yapılan atıfla güvenlik tedbirlerinin temel haklarla uyumlu uygulanması amaçlanmaktadır.

MADDE 6- Maddeyle risk düzeyi yüksek eğitim kurumlarında sertifikalı güvenlik personeli görevlendirilmesi düzenlenmektedir. Güvenlik personelinin çocuk psikolojisi, kriz yönetimi ve okul güvenliği alanlarında özel eğitim alması zorunlu tutularak okul ortamına uygun, ölçülü ve çocuk hassasiyetini gözeten bir güvenlik anlayışı oluşturulmaktadır. Eski uzman çavuş ve güvenlik tecrübesi bulunan personel için öncelik öngörülmesiyle kamu deneyiminden yararlanılması amaçlanmaktadır.

MADDE 7- Maddeyle her eğitim kurumunda acil durum protokolü hazırlanması zorunlu hâle getirilmektedir. Saldırı, yangın, afet, silahlı tehdit ve rehine gibi durumlara karşı önceden hazırlanmış planların bulunması ve yılda en az iki kez tatbikat yapılmasıyla kriz anında kurumsal refleksin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 8- Maddeyle her eğitim kurumunda okul güvenlik koordinatörü görevlendirilmesi öngörülmektedir. Böylece okul içinde güvenlik tedbirlerinin uygulanması, kurumlar arası iletişim, kriz yönetimi ve acil durum hazırlıkları bakımından açık bir sorumluluk merkezi oluşturulmaktadır.

MADDE 9- Maddeyle risk düzeyi yüksek okullarda Çok Disiplinli Tehdit Değerlendirme Ekibi kurulması düzenlenmektedir. Ekip aracılığıyla şiddet eğilimi, kendine veya başkasına zarar verme riski, okul terk riski, dijital şiddet yönelimi, silaha erişim ihtimali, sosyal dışlanma ve bağımlılık gibi risklerin erken tespiti amaçlanmaktadır. Maddenin disiplin cezası değil rehberlik, psikososyal destek ve koruyucu müdahale amacı taşıdığı açıkça belirtilerek çocukların damgalanmasının önüne geçilmektedir.

MADDE 10- Maddeyle okul çevresinde alınacak güvenlik tedbirlerinin 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu çerçevesinde yürütülmesi öngörülmektedir. Böylece okul

çevresinde uyuşturucu, silah, şiddet ve suça yönlendirme risklerine karşı kolluk tedbirlerinin hukuki dayanağı güçlendirilmektedir.

MADDE 11- Maddeyle akran zorbalığı, dijital zorbalık, psikolojik baskı ve sosyal dışlamaya karşı önleyici programların uygulanması düzenlenmektedir. Zorbalık vakalarının yalnızca disiplin meselesi olarak değil, çocuğun ruhsal gelişimi ve okul güvenliği bakımından önleyici destek gerektiren bir risk alanı olarak ele alınması amaçlanmaktadır.

MADDE 12- Maddeyle eğitim personeline yönelik şiddet, tehdit ve hedef gösterme fiilleri okul güvenliği kapsamında değerlendirilmektedir. Öğretmen ve eğitim çalışanlarının güvenliğinin sağlanması, eğitim ortamının bütünlüğü ve öğrencilerin güvenliği bakımından zorunlu görülmektedir.

MADDE 13- Maddeyle kanun kapsamında işlenecek kişisel verilerin korunmasına ilişkin güvence getirilmektedir. Psikolojik değerlendirme kayıtlarının özel nitelikli kişisel veri olarak korunması ve verilerin yalnızca çocuğun korunması amacıyla kullanılabilmesi düzenlenerek ölçülülük ve mahremiyet ilkeleri güçlendirilmektedir.

MADDE 14- Maddeyle eğitim kurumlarında psikolojik danışman ihtiyacının karşılanması amaçlanmaktadır. Her 200 öğrenci için en az bir psikolojik danışman planlaması yapılmasıyla risklerin erken fark edilmesi, kriz önleme, akran zorbalığıyla mücadele, intihar riski, travma ve aile sorunları gibi alanlarda okul içi destek kapasitesinin artırılması hedeflenmektedir.

MADDE 15- Maddeyle okul temelli sosyal hizmet faaliyetlerinin 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu çerçevesinde yürütülmesi öngörülmektedir. Aile içi ihmal, yoksulluk, bağımlılık, şiddet geçmişi ve sosyal uyum sorunlarının okul güvenliği üzerindeki etkileri dikkate alınarak sosyal hizmet desteğinin eğitim kurumlarıyla ilişkilendirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 16- Maddeyle kendine zarar verme, ağır şiddet eğilimi veya intihar riski taşıyan durumlarda gecikmeksizin bildirim yükümlülüğü getirilmektedir. Amaç, çocuğun hayatını ve beden bütünlüğünü korumak, riskli durumlarda okul, sağlık, çocuk koruma ve kolluk birimleri arasında hızlı müdahale mekanizması kurmaktır.

MADDE 17- Maddeyle risk altındaki çocukların ailelerine yönelik rehberlik ve psikososyal destek programları düzenlenmektedir. Çocukların yaşadığı risklerin önemli kısmının aile ortamı, ekonomik koşullar, ihmal, şiddet veya iletişim sorunlarıyla bağlantılı olduğu dikkate alınarak aile temelli destek mekanizması kurulması amaçlanmaktadır.

MADDE 18- Maddeyle uzun süreli devamsızlık ve okul terk riskine karşı önleyici müdahale sistemi kurulmaktadır. Devamsızlık, çocuk işçiliği, suça sürüklenme, bağımlılık, erken yaşta evlilik ve sosyal dışlanma gibi risklerin habercisi olabileceğinden, öğrencinin eğitim sistemi içinde tutulması için rehberlik, aile görüşmesi ve sosyal hizmet yönlendirmesi öngörülmektedir.

MADDE 19- Maddeyle şiddet eğilimi, dijital radikalleşme veya ağır davranışsal risk taşıyan çocuklara yönelik onarıcı adalet, rehabilitasyon ve yeniden kazandırma programları düzenlenmektedir. İlk kez şiddet eğilimi gösteren öğrenciler hakkında doğrudan uzaklaştırma yerine psikososyal destek, aile görüşmesi, rehberlik, akran arabuluculuğu ve onarıcı adalet uygulamalarının öncelikli değerlendirilmesiyle çocuğun eğitim sistemi dışına itilmesinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 20- Maddeyle öğrencilerin şiddet, zorbalık, istismar, intihar riski, saldırı hazırlığı ve dijital tehditleri güvenli biçimde bildirebilmeleri için anonim ihbar sistemi kurulması düzenlenmektedir. Amaç, öğrencilerin korku, baskı veya dışlanma endişesi yaşamadan riskleri bildirebilmesini sağlamaktır.

MADDE 21- Maddeyle dijital güvenlik, medya okuryazarlığı ve dijital manipülasyonla mücadele eğitimlerinin müfredata eklenmesi öngörülmektedir. Çocukların dijital ortamda

şiddet, nefret, suç teşviki, manipölasyon ve zararlı içerikler karşısında bilinçlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 22- Maddeyle Millî Eğitim Bakanlığı koordinasyonunda Okul Güvenliğı ve Çocuk Koruma Kurulu oluşturulmaktadır. Eğitim, iç güvenlik, sağık, sosyal hizmet ve dijital düzenleme alanlarının birlikte çalışması sağlanarak parçalı uygulamaların önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 23- Maddeyle Ulusal Okul Güvenliğı Veri Sistemi kurulmaktadır. Şiddet olayları, akran zorbalığı, okul terk oranları, bağımlılık riskleri ve güvenlik ihlallerinin anonimleştirilmiş veriler üzerinden analiz edilmesiyle kamu politikalarının veri temelli geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 24- Maddeyle illere göre okul güvenliğı risk haritaları hazırlanması öngörülmektedir. Şiddet olayları, suç yoğunluğu, uyuşturucu riski, okul terk oranı ve çocuk suçluluğı gibi göstergeler dikkate alınarak kaynakların risk düzeyine göre planlanması hedeflenmektedir.

MADDE 25- Maddeyle Kurulun yılda bir kez TBMM Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna faaliyet raporu sunması düzenlenmektedir. Böylece okul güvenliğı ve çocuk koruma politikalarının Meclis denetimine açık, izlenebilir ve hesap verebilir biçimde yürütölmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 26- Maddeyle kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerin altı ay içinde çıkarılması öngörülmektedir. Kanunda yer alan güvenlik standartları, risk değerlendirme ekipleri, veri sistemi, okul sosyal hizmeti, özel güvenlik eğitimi ve dijital bildirim mekanizmalarının uygulamada tereddüt yaratmadan hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 27- Maddeyle kanunun uygulanması için gerekli ödeneklerin ilgili kurum bütçelerine konulması düzenlenmektedir. Psikolojik danışman, sosyal hizmet uzmanı, güvenlik personeli, veri sistemi, eğitim programları ve fiziki güvenlik altyapısı gibi yükümlölüklerin uygulanabilir olması için mali kaynak ayrılması zorunludur.

MADDE 28- Maddeyle kanunda öngörölün güvenlik ve çocuk koruma yükümlölüklerinin özel öğretim kurumları, özel öğrenci yurtları, yatılı okullar ve kurs merkezleri bakımından da uygulanacağı düzenlenmektedir. Böylece çocukların bulunduğı tüm eğitim ve barınma ortamlarında eşit koruma standardı oluşturulması amaçlanmaktadır.

MADDE 29- Maddeyle 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu kapsamında okul çevresinde önleyici güvenlik tedbirleri düzenlenmektedir. Kolluk birimlerinin okul çevresinde uyuşturucu, silah, organize suç, çocukları suça yönlendirme ve şiddet faaliyetlerine karşı önleyici tedbir almasıyla okul içi güvenliğı etkileyen dış çevre risklerinin azaltılması amaçlanmaktadır.

MADDE 30- Maddeyle 6136 sayılı Kanuna çocukların ateşli silahlara erişiminin engellenmesine ilişkin özel hüküm eklenmektedir. Ruhsatlı silah sahiplerinin silahlarını mühimmattan ayrı, kilitli ve çocukların erişemeyeceğı güvenlik sistemlerinde muhafaza etmesi zorunlu tutularak ev içi ve okul bağlantılı silahlı şiddet risklerinin azaltılması hedeflenmektedir.

MADDE 31- Maddeyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 11'inci maddesine eğitim kurumlarında görev yapan yönetici ve ilgili personelin okul güvenliğıyle bağlantılı görev sorumluluğı eklenmektedir. Böylece çocukların fiziksel, psikolojik ve dijital güvenliğini tehdit eden risklerin bildirilmesi, kriz planlarının uygulanması ve güvenlik tedbirlerinin koordinasyonu kamu görevlilerinin görev alanıyla ilişkilendirilmektedir.

MADDE 32- Maddeyle 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununa öğrencilerin fiziksel, ruhsal, sosyal ve dijital güvenliğinin devletin temel yükümlölükleri arasında olduğı yönünde hüküm eklenmektedir. Böylece eğitim hakkının yalnızca okula erişimle sınırlı olmadığı, güvenli ve destekleyici eğitim ortamını da kapsadığı açıkça düzenlenmektedir.

MADDE 33- Maddeyle 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa okul sosyal hizmeti tanımına ilişkin hüküm eklenmektedir.

MADDE 34- Maddeyle 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa risk düzeyi yüksek eğitim kurumlarında sosyal hizmet uzmanı görevlendirilmesine ilişkin hüküm eklenmektedir. Amaç, aile içi şiddet, ihmal, bağımlılık, sosyal uyum sorunları ve çocuk koruma risklerinin okul ortamında erken fark edilmesini ve ilgili hizmetlere yönlendirilmesini sağlamaktır.

MADDE 35- Maddeyle, okullarda psikososyal destek, dijital güvenlik eğitimi, akran zorbalığıyla mücadele ve kriz yönetimi uygulamalarının Millî Eğitim Bakanlığınca yürütülmesine ilişkin yasal dayanak oluşturulmaktadır.

MADDE 36- Maddeyle 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanuna eğitim kurumlarında görev yapacak özel güvenlik görevlileri için özel eğitim şartı getirilmektedir. Çocuk psikolojisi, kriz yönetimi, okul güvenliği, çocuklarla iletişim, şiddeti önleme ve acil durum müdahalesi alanlarında eğitim zorunluluğu getirilerek okul güvenliğinin çocuk hassasiyetine uygun yürütülmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 37- Maddeyle 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun tehdit, uyuşturucu madde ticareti ve suç örgütü hükümleri bakımından eğitim kurumları ve çocukların güvenliğiyle bağlantılı ağırlaştırıcı hükümler öngörülmektedir.

MADDE 38- Maddeyle, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun eğitim kurumları ve çevresinde çocukların güvenliğini tehdit eden fiillerin daha ağır yaptırıma bağlanmasıyla okul çevresinde suç baskısının azaltılması hedeflenmektedir.

MADDE 39- Maddeyle, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun suç örgütlerinin çocukları suç ve şiddet faaliyetlerine yönlendirmesinin önlenmesi amacıyla, bu fiillerin gerçekleştirilmesi durumunda verilecek cezanın artırılması öngörülmektedir.

MADDE 40- Maddeyle 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa eğitim kurumlarında işlenen veya çocukların güvenliğini tehdit eden suçlarda soruşturma işlemlerinin öncelikli işlerden sayılmasına ilişkin hüküm eklenmektedir. Çocuk mağdurun psikolojik korunması esas alınarak delil toplama, ifade alma ve adli süreçlerde ikincil mağduriyetin önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 41- Maddeyle 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununa okul temelli risk izleme sistemi ve özel risk grubu çocuk tanımları eklenmektedir. 5395 sayılı Kanun hâlen korunma ihtiyacı olan çocuklar ile suça sürüklenen çocuklara ilişkin koruyucu ve destekleyici tedbirleri düzenlemektedir. Bu değişiklik, okul ortamında ortaya çıkan şiddet, zorbalık, bağımlılık, devamsızlık, sosyal dışlanma ve dijital tehditlerin çocuk koruma sistemiyle daha erken ilişkilendirilmesi amaçlanmaktadır. Kanunun 5'inci maddesinde koruyucu ve destekleyici tedbirler danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma tedbirleri olarak düzenlendiğinden, okul temelli psikososyal destek ve erken müdahale hükümleri bu sistematığı tamamlayıcı niteliktedir.

MADDE 42- Maddeyle, risk altında bulunan çocukların erken dönemde tespit edilerek gerekli koruyucu ve destekleyici hizmetlere yönlendirilmesi amacıyla eğitim kurumlarında okul temelli koruyucu müdahale ve erken destek sisteminin oluşturulması öngörülmektedir. Ayrıca ilgili kurumlar arasında koordinasyon sağlanarak çocukların üstün yararı esas alınmak suretiyle önleyici, destekleyici ve rehabilite edici çalışmaların yürütülmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 43- Maddeyle 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 9'uncu maddesine özel öğretim kurumlarının okul güvenliği ve çocuk koruma yükümlülükleri eklenmektedir. 5580 sayılı Kanun özel öğretim kurumlarının eğitim-öğretim, yönetim, denetim ve gözetimine ilişkin usul ve esasları düzenlediğinden, bu yükümlülüklerin 9'uncu maddeye eklenmesi kanun sistematığı bakımından uygundur.

MADDE 44- Maddeyle, 5651 sayılı Kanunda yer alan düzenlemelerin uygulanmasında tereddütlerin giderilmesi amacıyla “algoritmik yaygınlaştırma” ve “çocuk kullanıcı” kavramları tanımlanmaktadır.

MADDE 45- Maddeyle 5651 sayılı Kanuna çocukların dijital ortamda korunmasına ilişkin hükümler eklenmektedir. Dijital platform sağlayıcıları ve sosyal ağ sağlayıcılarının çocuklara yönelik şiddeti özendirici, okul saldırılarını kahramanlaştırıcı, kendine veya başkasına zarar vermeyi teşvik edici içeriklerin algoritmik olarak yaygınlaştırılmasını önleyici tedbirler alması amaçlanmaktadır. Bu düzenleme, çocuğun üstün yararı ile ifade özgürlüğü ve ölçülülük ilkeleri arasında denge kuracak biçimde uygulanmalıdır.

MADDE 46- Maddeyle çocuklara ait psikolojik değerlendirme, davranış analizi, okul güvenliği ve risk değerlendirme verilerinin özel koruma altında tutulması amaçlanmaktadır. Hiçbir çocuğun yalnızca davranışsal analiz veya risk değerlendirmesi nedeniyle suçlu ya da tehlikeli kişi olarak sınıflandırılmayacağı hükmüyle damgalama, fişleme ve ölçüsüz veri işleme risklerinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 47- Maddeyle kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi düzenlenmektedir. Çocukların korunması ve okul güvenliğinin sağlanması bakımından gecikmeksizin hukuki dayanak oluşturulması hedeflenmektedir.

MADDE 48- Maddeyle kanun hükümlerinin Cumhurbaşkanı tarafından yürütüleceği düzenlenmektedir. Bu hüküm, kanunların yürütülmesine ilişkin genel yasama tekniğine uygun olarak sevk edilmiştir.

OKUL GÜVENLİĞİ VE ÇOCUK KORUMA HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, İlkeler ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; eğitim kurumlarında güvenli eğitim ortamının sağlanması, çocukların fiziksel, ruhsal ve dijital tehditlere karşı korunması, risk altındaki çocukların erken tespit edilmesine yönelik önleyici mekanizmaların kurulması, dijital radikalleşmenin önlenmesi ile ilgili kurumlar arasında koordinasyonun sağlanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun; resmî ve özel tüm örgün eğitim kurumlarını, öğrencileri, velileri, eğitim personeli ile yönetici personeli kapsar.

Temel ilkeler

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Çocuğun üstün yararı,
- b) Önleyicilik,
- c) Ölçülülük,
- ç) Kişisel verilerin korunması,
- d) Ayrımcılık yasağı,
- e) Eğitim hakkının korunması,
- f) Rehabilitasyon önceliği esas alınır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- b) ÇDTE: Çok Disiplinli Tehdit Değerlendirme Ekibini,
- c) Dijital radikalleşme: Çocukların dijital platformlar aracılığıyla şiddet içerikli, aşırılık yanlısı veya kendine ve topluma zarar vermeyi özendirici içeriklere sistematik biçimde maruz bırakılması sürecini,
- ç) Riskli davranış: Çocuğun kendisine veya çevresine zarar verme ihtimalini ortaya koyan davranış örüntülerini,
- d) Dijital platform sağlayıcısı: Kullanıcıların içerik üretmesine, paylaşmasına veya dijital ortamda etkileşim kurmasına imkân sağlayan internet tabanlı hizmet sunucularını,
- e) Sosyal ağ sağlayıcısı: Kullanıcıların sosyal etkileşim amacıyla içerik oluşturmasını, görüntülemesine veya paylaşmasına imkân sağlayan gerçek ve tüzel kişileri,
- f) Algoritmik yaygınlaştırma: Dijital içeriklerin kullanıcı davranışları etkileşim verileri esas alınarak otomatik sistemler aracılığıyla daha geniş kullanıcı kitlelerine ulaştırılması sürecini,
- g) Dijital tehdit: Çocukların fiziksel, psikolojik veya sosyal güvenliğini tehlikeye düşürebilecek dijital içerik, yönlendirme, iletişim veya çevrim içi davranış biçimlerini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Okul Güvenliği ve Acil Durum Tedbirleri

Fiziksel güvenlik standartları

MADDE 5- (1) Eğitim kurumlarında; kontrollü giriş sistemi, görüntü kayıt sistemi, acil durum uyarı sistemi, kriz anı iletişim sistemi ve güvenlik aydınlatması kurulur.

(2) Risk düzeyi yüksek okullarda ilave güvenlik tedbirleri uygulanabilir.

(3) Güvenlik sistemlerinde kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.

Okul güvenlik personeli ve istihdamı

MADDE 6- (1) Risk düzeyi yüksek eğitim kurumlarında, okul güvenliğinin sağlanması amacıyla sertifikalı güvenlik personeli görevlendirilir.

(2) Bu kapsamda görevlendirilecek personelin; çocuk psikolojisi, kriz yönetimi, okul güvenliği, iletişim ve acil durum müdahalesi konularında özel eğitim almış olması zorunludur.

(3) Okullarda görevlendirilecek güvenlik personeli istihdamında; görevini disiplin cezası almadan tamamlamış eski uzman çavuşlar, uzman erbaşlar ve güvenlik alanında tecrübeli personel için öncelik gözetilir.

(4) Okul güvenlik personelinin çalışma usul ve esasları Bakanlık ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Acil durum protokolü

MADDE 7- (1) Her eğitim kurumu; saldırı, yangın, toplu şiddet, silahlı tehdit, rehine, afet durumlarına ilişkin acil müdahale planı hazırlamak zorundadır.

(2) Bu durumlara yönelik tatbikatlar yılda en az iki kez yapılır.

Okul güvenlik koordinatörü

MADDE 8- (1) Her eğitim kurumunda yöneticiler içinden bir okul güvenlik koordinatörü görevlendirilir.

(2) Koordinatör; güvenlik tedbirlerinin uygulanmasını, kurumlar arası iletişimi, kriz yönetimini, acil durum hazırlıklarını koordine ve takip eder.

Çok Disiplinli Tehdit Değerlendirme Ekibi

MADDE 9- (1) Risk düzeyi yüksek resmî ve özel örgün eğitim kurumlarında Çok Disiplinli Tehdit Değerlendirme Ekibi (ÇDTE) kurulur.

(2) Ekip; okul yöneticisi, okul güvenlik koordinatörü, rehber öğretmen veya psikolojik danışman, sınıf rehber öğretmeni ve gerektiğinde kolluk temsilcisi ve sosyal hizmet uzmanından oluşur.

(3) ÇDTE; Şiddet eğilimi, kendine veya başkasına zarar verme riski, okul terk riski, dijital şiddet yönelimi, ağır sosyal dışlanma, silaha erişim ihtimali, psikososyal çöküntü belirtileri, madde bağımlılığı riski bulunan öğrencilerin erken tespitine yönelik koruyucu ve önleyici çalışmalar yürütür. Riskli davranış bildirimlerini değerlendirir, önleyici tedbir önerileri geliştirir, gerekli yönlendirmeleri yapar, aile ve ilgili kurumlarla koordinasyonu sağlar.

(4) Birim çalışmaları disiplin cezası amacıyla değil; rehberlik, psikososyal destek, rehabilitasyon ve koruyucu müdahale amacıyla yürütülür.

(5) ÇDTE'nin kuruluşu, çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Okul çevresi güvenlik tedbirleri

MADDE 10- (1) Okul çevresi güvenlik tedbirlerine ilişkin usul ve esaslar 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu hükümleri çerçevesinde yürütülür.

Akran zorbalığının önlenmesi

MADDE 11- (1) Eğitim kurumlarında akran zorbalığı, dijital zorbalık, psikolojik baskı ve sosyal dışlamaya karşı önleyici programlar uygulanır.

(2) Eğitim kurumları; risk tespiti, rehberlik, raporlama ve psikososyal destek mekanizmaları oluşturmakla yükümlüdür.

(3) Akran zorbalığına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Eğitim personelinin korunması

MADDE 12- (1) Eğitim personeline yönelik şiddet, tehdit ve hedef gösterme fiilleri okul güvenliği kapsamında değerlendirilir.

(2) Eğitim kurumlarında görev yapan personele yönelik şiddet olaylarında İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı tarafından gerekli koruyucu ve psikososyal destek tedbirleri alınır.

Gizlilik ve veri güvenliği

MADDE 13- (1) Bu Kanun kapsamında elde edilen kişisel veriler yalnızca çocuğun korunması amacıyla kullanılabilir. Psikolojik değerlendirme kayıtları özel nitelikli kişisel veri olarak korunur. Bu Kanun kapsamında işlenen kişisel veriler hakkında 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Psikolojik Danışmanlık, Sosyal Hizmet ve Destek Programları

Psikolojik danışmanlık ve psikososyal destek hizmetleri

MADDE 14- (1) Eğitim kurumlarında öğrencilerin psikolojik, sosyal ve davranışsal gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri yürütülür.

(2) Resmî eğitim kurumlarında her iki yüz öğrenci için en az bir psikolojik danışman görevlendirilmesi esastır.

(3) Öğrenci sayısı, bölgesel risk düzeyi, okul türü, devamsızlık oranı, şiddet vakaları ve özel eğitim ihtiyacı dikkate alınarak ihtiyaç hâlinde ilave psikolojik danışman görevlendirilebilir.

(4) Risk düzeyi yüksek eğitim kurumlarında psikolojik danışmanlık hizmetleri öncelikli kamu hizmeti kapsamında değerlendirilir.

(5) Özel öğretim kurumları da öğrenci sayısı ve risk durumuna uygun psikolojik danışmanlık hizmeti sunmakla yükümlüdür.

(6) Bu maddeye ilişkin personel planlaması, uygulama takvimi ve usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Sosyal hizmet desteği

MADDE 15- (1) Okullarda yürütülecek sosyal hizmet faaliyetleri 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu hükümleri çerçevesinde yürütülür.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 16- (1) Kendine zarar verme, ağır şiddet eğilimi veya intihar riski taşıyan durumlarda bildirim; okul yönetimi, rehberlik servisi, çocuk koruma birimleri, sağlık kuruluşları ve gerekli hallerde kolluk birimlerine gecikmeksizin yapılır.

Aile destek programları

MADDE 17- (1) Risk altındaki çocukların ailelerine yönelik rehberlik ve psikososyal destek programları Bakanlık ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı iş birliği ile uygulanır.

Okul terk riskinin önlenmesi

MADDE 18- (1) Uzun süreli devamsızlık gösteren veya okul terk riski taşıyan öğrenciler hakkında rehberlik, aile görüşmesi, sosyal hizmet yönlendirmesi ve mesleki destek programları uygulanır.

(2) Bakanlık bu öğrencilerin eğitim sistemi içinde tutulmasına yönelik özel destek programları oluşturur.

Onarıcı Adalet, Rehabilitasyon ve Yeniden Kazandırma Programları

MADDE 19- (1) Şiddet eğilimi, dijital radikalleşme veya ağır davranışsal risk taşıyan çocuklara yönelik rehabilitasyon ve yeniden topluma kazandırma programları uygulanır.

(2) İlk kez şiddet eğilimi gösteren öğrenciler hakkında doğrudan uzaklaştırma tedbiri yerine; psikososyal destek, aile görüşmesi, rehberlik programı, akran arabuluculuğu, onarıcı adalet uygulamaları öncelikli olarak değerlendirilir.

(3) Programlarda psikolojik destek, sosyal uyum çalışmaları ve aile rehberliği esas alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kurumların Birlikte Yürüteceği Önlemler

Anonim ihbar sistemi

MADDE 20- (1) Öğrencilerin; şiddet, zorbalık, istismar, intihar riski, saldırı hazırlığı, dijital tehditler gibi durumları güvenli biçimde bildirebilmeleri amacıyla anonim ihbar sistemi oluşturulur.

(2) İhbar sisteminin usul ve esaslarını Bakanlık, İçişleri Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu müştereken belirler.

Dijital medya okuryazarlığı

MADDE 21- (1) Dijital güvenlik, medya okuryazarlığı ve dijital manipülasyonla mücadele eğitimleri müfredata eklenir.

Okul Güvenliği ve Çocuk Koruma Kurulu

MADDE 22- (1) Bakanlık koordinasyonunda; İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu temsilcilerinden oluşan “Okul Güvenliği ve Çocuk Koruma Kurulu” oluşturulur

Ulusal Okul Güvenliği Veri Sistemi

MADDE 23- (1) Okul güvenliğine ilişkin risklerin analiz edilmesi amacıyla Bakanlık bünyesinde Ulusal Okul Güvenliği Veri Sistemi kurulur.

(2) Sistem kapsamında; şiddet olayları, akran zorbalığı, okul terk oranları, bağımlılık riskleri, güvenlik ihlalleri anonimleştirilmiş veriler üzerinden analiz edilir.

(3) Elde edilen veriler yalnızca kamu güvenliği, çocuk koruma ve eğitim politikalarının geliştirilmesi amacıyla kullanılabilir.

Risk haritası uygulaması

MADDE 24- (1) Bakanlık ve İçişleri Bakanlığı iş birliğiyle illere göre okul güvenliği risk haritaları hazırlanır.

(2) Risk haritalarında; şiddet olayları, suç yoğunluğu, uyuşturucu riski, okul terk oranı, çocuk suçluluğu oranı gibi göstergeler dikkate alınır.

Raporlama

MADDE 25- (1) Kurul yılda bir kez Türkiye Büyük Millet Meclisi Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna faaliyet raporu sunar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yönetmelikler

MADDE 26- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler altı ay içinde çıkarılır.

Bütçe

MADDE 27- (1) Bu Kanunun uygulanması için gerekli ödenek ilgili kurum bütçelerine konulur.

Özel eğitim kurumları ve öğrenci yurtları

MADDE 28- (1) Bu Kanunda öngörülen güvenlik ve çocuk koruma yükümlülükleri; özel öğretim kurumları, özel öğrenci yurtları, yatılı okullar, kurs merkezleri hakkında da uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Hükümler

MADDE 29- 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Okul çevresi önleyici güvenlik tedbirleri

EK MADDE 11- Kolluk birimleri; eğitim kurumları çevresinde çocukların güvenliğini tehdit eden uyuşturucu, silah, çocukları suça yönlendirme, organize suç ve şiddet faaliyetlerine karşı önleyici güvenlik tedbirleri almakla yükümlüdür.

Risk düzeyi yüksek bölgelerde okul giriş ve çıkış saatlerinde gerekli güvenlik tedbirleri artırılır.”

MADDE 30- 10/7/1953 tarihli 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Çocukların ateşli silahlara erişiminin engellenmesi

EK MADDE 13- Ateşli silahların çocukların erişebileceği şekilde muhafaza edilmesi yasaktır.

Ruhsatlı silah sahipleri silahlarını mühimmattan ayrı şekilde çocukların erişemeyeceği kilitli güvenlik sistemlerinde muhafaza etmek zorundadır.

Silah sahibinin; güvenli muhafaza yükümlülüğünü ihlal etmesi, çocuğun silaha erişimine imkân sağlaması hâlinde idarî yaptırım uygulanır.

Çocuğun silaha erişmesi sonucu ölüm veya yaralanma meydana gelmesi hâlinde silah ruhsatı iptal edilir ve ayrıca adli işlem yapılır.”

MADDE 31- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 11 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Eğitim kurumlarında görev yapan yönetici ve ilgili personel; çocukların fiziksel, psikolojik ve dijital güvenliğini tehdit eden durumların önlenmesi, risklerin ilgili birimlere bildirilmesi, kriz ve acil durum planlarının uygulanması ile okul güvenliği tedbirlerinin koordinasyonundan görev alanları ölçüsünde sorumludur.”

MADDE 32- 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunun 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Eğitim ortamlarında öğrencilerin fiziksel, ruhsal, sosyal ve dijital güvenliğinin sağlanması devletin temel yükümlülükleri arasındadır.”

MADDE 33- 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“1) “Okul sosyal hizmeti”; Eğitim kurumlarında çocukların sosyal risklerinin tespiti, aile destek süreçleri ve koruyucu sosyal hizmet faaliyetlerini,”

MADDE 34- 2828 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Eğitim kurumlarında sosyal hizmet uzmanı görevlendirilmesi

EK MADDE 15- Risk düzeyi yüksek eğitim kurumlarında sosyal hizmet uzmanı görevlendirilebilir.

Sosyal hizmet uzmanları aile içi şiddet, ihmal, bağımlılık, şiddet geçmişi, sosyal uyum sorunları ve çocuk koruma risklerini takip eder ve değerlendirme ve yönlendirme yapar.”

MADDE 35- 1739 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Okullarda psikososyal destek ve güvenlik uygulamaları

EK MADDE 2- Okullarda psikososyal destek, dijital güvenlik eğitimi, akran zorbalığıyla mücadele ve kriz yönetimi uygulamaları Millî Eğitim Bakanlığınca yürütülür.”

MADDE 36- 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Eğitim kurumlarında özel güvenlik eğitimi

EK MADDE 1- Eğitim kurumlarında görevlendirilecek özel güvenlik görevlilerinin; çocuk psikolojisi, kriz yönetimi, okul güvenliği, çocuklarla iletişim, şiddeti önleme ve acil durum müdahalesi konularında özel eğitim almaları ve belgelenmeleri zorunludur.

Bu eğitimlerin usul ve esasları İçişleri Bakanlığı ile Bakanlık tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 37- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 106’ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Fiilin eğitim kurumlarında, öğrenci yurtlarında veya bunların çevresinde çocukların güvenliğini tehdit edecek şekilde işlenmesi hâlinde verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 38- 5237 sayılı Kanunun 188 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Fiilin çocukların yoğun olarak bulunduğu eğitim kurumları, öğrenci yurtları, kurs merkezleri veya okul çevrelerinde işlenmesi hâli temel cezanın belirlenmesinde ağırlaştırıcı neden olarak dikkate alınır.”

MADDE 39- 5237 sayılı Kanunun 220’nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(9) Suç işlemek amacıyla kurulan örgütün çocukları suç işlemeye teşvik etmesi, eğitim kurumlarında faaliyet yürütmesi veya çocukları şiddet ve suç faaliyetlerine yönlendirmesi hâlinde verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 40- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Çocuklara karşı işlenen suçlarda soruşturma

EK MADDE 2- (1) Eğitim kurumlarında işlenen veya çocukların güvenliğini tehdit eden şiddet, tehdit, dijital istismar ve çocukların korunmasına ilişkin suçlarda soruşturma işlemleri öncelikli işlerden sayılır.

(2) Bu suçlara ilişkin işlemlerde çocuk mağdurun psikolojik korunması esas alınır.”

MADDE 41- 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“f) Okul temelli risk izleme sistemi: Çocukların eğitim kurumlarında maruz kaldığı şiddet, dijital tehdit, akran zorbalığı, bağımlılık riski, kendine zarar verme eğilimi, ağır sosyal dışlanma

ve benzeri risk durumlarının erken tespiti amacıyla yürütülen önleyici değerlendirme ve yönlendirme sistemini,

g) Özel risk grubu çocuk: İç göç deneyimi yaşayan, parçalanmış aile yapısına sahip bulunan, uzun süreli devamsızlık gösteren, ağır sosyal dışlanma yaşayan, eğitim veya sosyal destek mekanizmalarından kopma riski bulunan çocukları,”

MADDE 42- 5395 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Okul temelli koruyucu müdahale ve erken destek sistemi

EK MADDE 2- (1) Risk altında olduğu değerlendirilen çocukların korunması amacıyla eğitim kurumlarında okul temelli koruyucu müdahale ve erken destek sistemi uygulanır.

(2) Bu sistem kapsamında;

a) Psikososyal destek,

b) Aile rehberliği,

c) Sosyal hizmet yönlendirmesi,

ç) Bağımlılık önleme desteği,

d) Akran zorbalığına karşı koruyucu müdahale,

e) Eğitimden kopmayı önleyici destek programları,

f) Rehabilitasyon ve yeniden topluma kazandırma çalışmaları, uygulanabilir.

(3) Bu çalışmalar; Millî Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, rehberlik ve araştırma merkezleri ile ilgili kamu kurumlarının koordinasyonu içerisinde yürütülür.

(4) Okul devamsızlığı, kendine zarar verme riski, şiddet eğilimi, dijital tehdit, bağımlılık riski, aile içi şiddet, ağır sosyal dışlanma veya psikososyal travma durumlarında çocuğun koruyucu ve destekleyici hizmetlere erişimi gecikmeksizin sağlanır.

(5) Bu madde kapsamında yürütülen çalışmalar;

a) Çocuğun üstün yararı,

b) Eğitim hakkının korunması,

c) Ölçülülük,

ç) Ayrımcılık yasağı,

d) Kişisel verilerin korunması, ilkeleri esas alınarak yürütülür.

(6) Bu kapsamda yürütülen koruyucu çalışmalar disiplin yaptırımı amacıyla değil; önleyici, destekleyici ve rehabilite edici amaçlarla uygulanır.

(7) Bu maddeye ilişkin usul ve esaslar ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Millî Eğitim Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 43- 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Özel öğretim kurumları;

a) Öğrencilerin fiziksel, psikolojik ve dijital güvenliğine ilişkin koruyucu tedbirleri almak,

b) Akran zorbalığı ve dijital zorbalıkla mücadele mekanizmaları oluşturmak,

c) Acil durum ve kriz müdahale planı hazırlamak,

ç) Risk durumlarında rehberlik ve psikososyal destek süreçlerini işletmek,

d) Güvenlik koordinasyonu ve öğrenci koruma süreçlerini yürütmek ile yükümlüdür.

Risk düzeyi yüksek görülen özel öğretim kurumlarında ilave güvenlik tedbirleri uygulanabilir.

Bu maddeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 44- 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“v) Algoritmik yaygınlaştırma: Dijital içeriklerin; kullanıcı davranışları, etkileşimleri, eğilimleri veya profillemeye verileri esas alınarak otomatik sistemler aracılığıyla önceliklendirilmesi, önerilmesi, öne çıkarılması veya geniş kullanıcı kitlelerine ulaştırılması sürecini,

y) Çocuk kullanıcı: On sekiz yaşını doldurmamış internet kullanıcısını,”

MADDE 45- 5651 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Çocukların dijital ortamda korunması

EK MADDE 5- (1) Sosyal ağ sağlayıcıları ve dijital platform sağlayıcıları;

a) Çocuklara yönelik şiddeti özendirici,

b) Okul saldırılarını veya toplu şiddet olaylarını kahramanlaştırıcı,

c) Kendine veya başkasına zarar verme davranışlarını teşvik edici,

ç) Çocukların fiziksel veya psikolojik güvenliğini ağır biçimde tehlikeye düşürücü,

içeriklerin algoritmik olarak yaygınlaştırılmasını önlemeye yönelik gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(2) Sosyal ağ sağlayıcıları çocuk kullanıcılar bakımından yaşa uygun güvenlik ve içerik koruma tedbirleri oluşturur.

(3) Çocuklara yönelik ağır şiddet, istismar, intihara yönlendirme veya kendine zarar vermeyi teşvik eden içeriklere ilişkin yetkili makam bildirimleri öncelikli olarak değerlendirilir ve gecikmeksizin gerekli işlem yapılır.

(4) Bu madde kapsamında alınacak tedbirlerde;

a) Çocuğun üstün yararı,

b) Ölçülülük,

c) İfade özgürlüğü,

ç) Özel hayatın gizliliği,

d) Kişisel verilerin korunması,

ilkeleri gözetilir.

(5) Bu madde hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından belirlenir.”

MADDE 46- 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(5) Çocuklara ait psikolojik değerlendirme, davranış analizi, okul güvenliği ve risk değerlendirme verileri özel nitelikli kişisel veri olarak kabul edilir ve artırılmış koruma tedbirlerine tabi tutulur.

(6) Çocuklara ilişkin kişisel veriler yalnızca;

a) Çocuğun korunması,

b) Eğitim güvenliğinin sağlanması,

c) Rehberlik ve psikososyal destek hizmetlerinin yürütülmesi,

ç) Korumacı ve önleyici müdahalelerin gerçekleştirilmesi, amaçlarıyla ölçülü ve sınırlı şekilde işlenebilir.

(7) Hiçbir çocuk yalnızca davranışsal analiz, dijital veri işleme sonucu veya otomatik risk değerlendirme sistemleri esas alınarak suçlu, tehlikeli veya riskli kişi olarak sınıflandırılmaz.

(8) Çocuklara ilişkin veri işleme faaliyetlerinde veri minimizasyonu, amaçla sınırlılık, ölçülülük, veri güvenliği ve çocuğun üstün yararı ilkeleri esas alınır.

(9) Bu kapsamda işlenen verilere erişim yalnızca görev alanı ile sınırlı yetkili personel tarafından sağlanabilir.”

Yürürlük

MADDE 47- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 48- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.